

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΙΣ Η ΕΝΝΟΙΑ ΑΥΤΗΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Κεντρική ιδέα ἐν ἣ περιστρέφετο ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ ἦτο ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Δύναται τις μάλιστα νὰ εἶπῃ ὅτι ἅπασα ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ συνεκεντρώτο ἐν τῇ περὶ βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐννοίᾳ. Ἐπειδὴ ἅπας ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ στενωτάτα συνδέεται μὲ τὴν θεῖαν διδασκαλίαν Του, οἱ δὲ θεοὶ λόγοι Του ἦσαν ἀπαύγασμα τοῦ ἔλου βίου του, διὰ τοῦτο ἡ κατανόησις τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ, εἶνε ἡ πρώτη θάσις καὶ ὁ ἀριστος ὁδηγὸς πρὸς κατανόησιν τοῦ ἔλου βίου Του. Τίς λοιπὸν εἶνε ἡ βαθυτέρα ἐννοια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνα τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς;

Ὁ ὅρος «βασιλεία τοῦ Θεοῦ» ἢ «βασιλεία τῶν Οὐρανῶν» (1) εὐρίσκεται ἐν τῇ Π. Δ. ἐν Δανιὴλ 2, 44 7,27, ἦτο δὲ ἐν χρήσει καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἐσήμαινε δὲ ὁ ὅρος οὗτος αὐτὸ τὸ Ἰουδαϊκὸν Ἔθνος, ἐπειδὴ πᾶς Ἰουδαῖος ἐθεώρει τὸ Ἔθνος του ὡς τὴ Βασιλείον τοῦ Θεοῦ, ὡς τινα θεοκρατίαν.

Ὅτι κυρίως διέκρινε τὴν Ἰουδαϊκὴν σκέψιν ἐν τῇ θρησκείᾳ ἦτο ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἐθεώρουν τὸν Θεὸν ὡς κυρίαρχον καὶ Βασιλέα, τὸ δὲ ἔλον σύστημα τῶν νόμων καὶ διατάξεων, ὡς τινα ἔκφρασιν τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς πολιτικοὺς ἀρχηγοὺς καὶ κυβερνήτας οἱ Ἰουδαῖοι ἐθεώρουν ὡς τοποτηρητὰς τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀνθρώπινα ὄργανα, δι' ὧν ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ ἐπενήργει. Οἱ Κριταὶ καὶ οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἐθεωροῦντο ὡς τέκνα τοῦ Θεοῦ, κατὰ τινα ἔλωσ ἰδιάζουσας ἐννοίας, καὶ ὡς ἰδιαιτέρως εὐνοηθέντες ὑπὸ τοῦ Ἰεχωβά. Ἦτο δὲ

1. Παρὰ τῷ Μάρκῳ καὶ Λουκᾷ ἅπαντᾶ συνήθως ἡ φράσις «Βασιλεία τοῦ Θεοῦ», παρὰ δὲ τῷ Ματθαίῳ «Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν». Παρὰ τῷ ἰδίῳ Ματθαίῳ ἅπαντᾶ «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» μόνον ἐν Κεφαλ. 12, 18 καὶ 21, 31. Ἦτε Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἐννοίαν, καὶ εἶνε φράσεις ἰδιάζουσαι τοῖς συνοπτικοῖς, ὡς παρὰ τῷ Ἰωάννῃ ἰδιάζουσα φράσις εἶνε ἡ «καίῳνιος ζωή».

φυσικόν εἰς μίαν κοινωνίαν, ἐν ἣ τοιαῦται ἰδέαι ἐκυριάρχουν, αὐτὴ ἡ κοινωνία νὰ θεωρῆται ἑαυτὴν ὡς τινὰ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Καὶ διάφοροι μὲν λόγοι συνετέλεσαν εἰς τὴν δημιουργίαν τοιοῦτων σκέψεων, κυρίως ἔμως αἱ καταπίσεις καὶ τὰ παθήματα, ἃ ἐδοκίμασεν ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς διὰ τοῦς ξένους κατακτητὰς. Τὰ παθήματα ταῦτα διεμόρφωσαν παρὰ τῇ Ἰουδαϊκῇ λαῶ τὴν περὶ Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἰδέαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ φαντάζεται αὐτὴν, ὡς τινὰ ἀόρατον δύναμιν, ἣτις θὰ συνέτριβε τὴν τόσο μισητὴν καὶ ἀπεχθὴ δύναμιν τῶν Ῥωμαίων. Χαρακτηριστικὰ τῆς μελλούσης ταύτης εὐτυχοῦς βασιλείας εὑρίσκομεν εἰς τὴν ἀποκαλυπτικὴν φιλολογίαν τῶν μεταγενεστέρων χρόνων (Δαν. 2,44). Βασιλεία τοῦ Θεοῦ λοιπὸν ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ σκέψει, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς Π. καὶ Κ. Δ. καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀποκαλυπτικῆς φιλολογίας ἦτο αὐτὸ τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος μὲ ἰσχυρὰν πολεμικὴν ὀργάνωσιν, ἔχον κέντρον τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀπὸ πολλοῦ ἀναμενόμενον πολιτικὸν Μεσίαν. Τὴν ἐμφάνισιν τῆς βασιλείας ταύτης θὰ προεμήνυσον μεγάλαι καταστροφαί, αἵτινες θὰ ἐσήμαινον τὴν ἄμεσον ἐπέμβασιν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἱστορίᾳ. Ὁ νικητὴς Μεσίας, ἀμέσως ἐμφανιζόμενος καὶ καταβάλλων τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἰσραήλ, θὰ ἐγκαθίδρυε τὸν Θρόνον του ἐν δόξῃ καὶ δυνάμει εἰς τὴν ἑνδοξὸν πόλιν τοῦ Δαυὶδ. Δὲν ἔλειπον βεβαίως μεταξὺ τῶν διανοουμένων Ἰουδαίων καὶ τινες, οἵτινες εἶχον ὑψηλοτέρας ἰδέας περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰωσήφ ἦν ἀπὸ Ἀριμαθείας «ὃς ἦν προσδεχόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Μαρκ. 15,43), ὁ νεαρὸς πλούσιος Ἰουδαῖος ὅστις ἠρώτα τὸν Ἰησοῦν τί πρέπει νὰ πράξῃ διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν (Μαρκ. 10, 28) ἐπιβεβαίωσιν τοῦτο.

Ἀπέναντι τῶν περὶ Βασιλείας τοῦ Θεοῦ λαϊκῶν ἰδεῶν, ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος ἐμφανίζεται ἡ περὶ Βασιλείας τοῦ Θεοῦ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ. Καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ Μεσιανικοῦ ἔργου Του ὁ Ἰησοῦς οὐδέποτε ὠμίλησε περὶ ἐγκοσμίου Βασιλείας. Ὅταν ὁ Πιλάτος ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦ «Σὺ εἶ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων»; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰωάν. 18,36). Ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν δηλοῖ βεβαίως ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐξελάμβανε ταύτην ὁ Σωτὴρ, δὲν θὰ εἶχε θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἀλλ' ὅτι ἐντελῶς διέφερε τῆς κοσμικῆς Βασιλείας. Ἐπίσης ὁ

Ἰησοῦς ἐδίδασκεν ὅτι οἱ ἀληθεῖς μαθηταὶ Του δὲν πρέπει νὰ ζητῶσι τὴν ἐξουσίαν χάριν ἐγωϊστικῶν καὶ ἰδιοτελῶν λόγων, ὡς τοῦτο ἐποίουν οἱ Ἑθνικοὶ (Μαρκ. 10, 42). Ἐπὶ πλέον καθ' ὄλον τὸ διάστημα τοῦ Μεσαιωνικοῦ ἔργου, οὐδέποτε ὁ Ἰησοῦς ἐξέφερε λόγον καταφρονητικόν, ἢ λόγον μίσους ἐναντίον τῶν κατακτητῶν Ρωμαίων, ὑπὸ τοὺς ὁποίους διατελοῦντες οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὰς καταπιέσεις ἐδεδίμαζον. Τοὺς δὲ τελώνας οἰτινες εἰσέπραττον τοὺς φόρους ὑπὲρ τῶν κρατούντων, ὁ Ἰησοῦς ἐθεώρει ὡς ἐκπληροῦντας τὸ πλέον νόμιμον ἐπάγγελμα. Ἐξ ὧν τούτων γίνεται δῆλον ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, περὶ ἧς συχνάκις ὠμίλει ὁ Σωτὴρ, οὐδεμίαν σχέσιν εἶχε μὲ τὰς ἐγκοσμίους Βασιλείας. Τίς λοιπὸν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ;

Καίτοι ὁ Ἰησοῦς οὐδέποτε ἔδωκε σαφῆ ὀρισμὸν τοῦ ὅρου τούτου, ἐξ εἰκόνων ὅμως καὶ παρομοιώσεων πρὸς ἃς παρέβαλλε τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, δύναται τις νὰ συμπεράνη ὅτι ἡ ἔννοια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἶνε πόλλαπλῆ καὶ δῆ

**α') Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε πνευματικὴ
καὶ παγκόσμιος**

Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς γενικῶς ἐννοεῖται ταύτην ὁ Σωτὴρ εἶνε μία ἰδεώδης κοινωνικὴ τάξις, ἐν ἣ ἡ σχέσις τῶν ἀνθρώπων μετὰ τοῦ Θεοῦ εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν σχέσιν εὐπειθῶν τέκνων πρὸς πατέρα. Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε ἡ κοινωνία ἐκείνη, ἐν ἣ ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ, εἶνε ὁ νόμος ὅστις ρυθμίζει τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων. Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε ὁ κόσμος τῶν ἀοράτων νόμων, δι' ὧν ὁ Θεὸς κυβερνᾷ καὶ ἐπιδαφιεύει εἰς τὰ ἑαυτοῦ δημιουργήματα τὰς εὐλογίας του. Τύπος τῆς ἐπ' γῆς ἰδεώδους ταύτης Βασιλείας εἶνε ἡ ἐν οὐρανῷ Βασιλεία, ἐν ἣ οἱ ἄγγελοι καὶ πάντες οἱ δίκαιοι ζῶντες ἕνα ἰδεώδη πνευματικὸν βίον, διηνεκῶς ἐκπληροῦσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. (Μαθ. 6, 11).

Πολῖται ἄξιοι τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἰδεώδους Βασιλείας εἶνε ἐκεῖνοι οἵτινες μὲ υἱικὸν πνεῦμα ἐκπληροῦσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἡ Βασιλεία αὕτη εἶνε ἀνοικτὴ πρὸς πάντας· οὐδεὶς φρυγμὸς φυλετικῆς διακρίσεως, ἢ ἄλλη τις κοινωνικὴ διαφορὰ ἀποκλείει ἢ ἐμποδίζει τινά, τοῦ νὰ γίνῃ πολίτης τῆς Βασιλείας ταύτης. Τὸ μόνον ἐμπόδιον εἶνε ὁ ἰδιοτελής

χαρακτήρ τῆς καρδίας· ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐκ φύσεως ἀτομιαταὶ καὶ ἰδιοτελεῖς, διὰ τοῦτο ἡ πρόσκλησις εἰς τὴν Βασιλείαν ταύτην συνοδεύεται ἀφ' ἑνὸς μὲν μὲ τὴν πρόσκλησιν πρὸς μετάνοιαν (Μαρκ. I, 15), ἐξ ἄλλου δὲ μὲ τοιαύτην ἐσωτερικὴν μεταβολήν, ἣτις ὁμοιάζει πρὸς νέαν γέννησιν (Ἰωάν. 3,3).

Τὰ προσόντα τῶν πολιτῶν τῆς Βασιλείας ταύτης ἰδιαίτερος ἐκτίθεται ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίᾳ, ἰδιαίτατα δὲ, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς (Ματθ. 5,3—9). Πολῖται ἄρα τῆς βασιλείας ταύτης εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔχοντες συναίσθησιν τῆς ἀτελείας των, διαρκῶς ταπεινοῦνται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· εἶνε οἱ πενθοῦντες, οἱ πραεῖς, οἱ ἐλεήμονες, οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, οἱ εἰρηνοποιοὶ καὶ τέλος πάντες ἐκεῖνοι οἵτινες διακαῶς ἐπιθυμοῦσι· καὶ ἐργάζονται ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἀρχῶν τῆς ἀγάπης ἐν τῇ κοινωσίᾳ. Κατὰ ταῦτα ἡ πρόδοσις τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, εἶνε ἀλόγος πρὸς τὴν ἠθικὴν τελειότητα τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ βασιλεία αὕτη φέρει ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν χαρακτήρα, εἶνε κατ' ἀνάγκην παγκόσμιος καὶ δὲν περιορίζεται οὔτε ὑπὸ τοῦ χώρου, οὔτε ὑπὸ τοῦ χρόνου. Πνευματικῆς δὲ οὐσῆς τῆς βασιλείας, καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς εἶνε πνευματικοί. Τὸ δὲ ὕψιστον ἀγαθὸν τῆς Βασιλείας, δὲν εἶνε τὰ πράγματα ἅτινα ἀνήκουσι τῇ Βασιλείᾳ, ἀλλ' αὕτη ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τοῦτου ἕνεκα ἡ Βασιλεία παραβάλλεται πρὸς πολῦτιμον μαργαρίτην, ὃν εὗρών τις, ἐπώλησε τὰ πάντα, ἵνα ἀγοράσῃ αὐτόν (Ματθ. 13,45).

B) Ἀνάπτυξις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ἐτερον χαρακτηριστικὸν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἶνε ὅτι αὕτη ἀναπτύσσεται, ἡ δὲ ἀνάπτυξις αὐτῆς γίνεται κατὰ τοὺς γνωστοὺς φυσικοὺς νόμους. Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ παραβάλλεται πρὸς τινὰ ζῶντα ὄργανισμὸν, οἷον πρὸς τὸν σίτον, ὅστις ῥιπτόμενος ἐπὶ τῆς γῆς βλαστάνει καὶ ἀναπτύσσεται (Μαρκ. 4,25)· πρὸς τὸν μικρὸν κόκκον σινάπεως, ἐξ οὗ βλαστάνει μέγα δένδρον (Ματθ. 13,31)· πρὸς τὴν ζύμην, ἣτις μεταδίδει τὰς ἰδιότητας αὐτῆς εἰς ὄλον τὸ φύραμα (Ματθ. 13,33). Τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ προπαρεσκεύασεν ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσραήλ, ἡ δὲ ἀρχὴ αὐτῆς συμπέπτει μὲ τὸ ἔργον τοῦ Μεσίου ἐπὶ τῆς γῆς.

3) *Εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ παρούσα ἢ μέλλουσα ;*

Ἄλλη ἐποψίς ἐξ ἧς δύναται νὰ ἐξετασθῇ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε, εἴν αὐτὴ εἶνε παρούσα ἢ μέλλουσα. Ἐκ τινων λόγων τοῦ Σωτῆρος φαίνεται ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἤδη ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἐρωτηθεὶς ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀπεκρίθη «Ὁὐκ ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως· οὐδὲ ἐροῦσιν. Ἴδοὺ ὧδε, ἢ ἴδοὺ ἐκεῖ· ἴδοὺ γὰρ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν» (Λουκ. 17,21). Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡςτις πνευματικὴ κατάστασις ἤδη ὑπάρχει καὶ ἐξελισσεται φυσικῶς, οὐσιωδῶς διαφέρουσα τῆς Βασιλείας ἣν ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς ἀνέμενε. Ἡ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἀπαλλαγὴ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῶν δαιμονίων, εἶνε ἔνδειξις ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἤδη εἶνε παρούσα (Ματθ. 12,28). «Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν διάζεται καὶ οἱ βιασθαι ἀρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθ. 11,12). Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι κλείουσι τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὔτε αὐτοὶ εἰσέρχονται, οὔτε τοὺς δουλομένους εἰσελεῖν ἀφήνουσιν (Ματθ. 23,14). Ὁ δὲ πλούσιος νεανίσκος εὕρισκει δυσκολίαν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ (Μαρκ. 12,34). Καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ σπορέως τῶν ζιζανίων, τοῦ σινάπewς καὶ τῆς ζύμης, μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἤδη ὑπάρχει, βραδέως ἀναπτυσσομένη.

Ἐξ ἄλλων πάλιν λόγων τοῦ Ἰησοῦ, φαίνεται ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐκπληρωθῇ ἐν προσεχεί μέλλοντι (Μαρκ. 9,1). Ὁμιλῶν δὲ ὁ Σωτὴρ πρὸς ἐκείνους οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι παραχρῆμα μέλλει νὰ ἀναφανῇ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, εἶπε τὴν παραβολὴν τῶν δέκα μνῶν (Λουκ. 19,11), ἐξ ἧς γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀνήκει εἰς ἀπώτατον μέλλον, συμπίπτουσα ἐνίοτε μὲ τὴν τιμωρίαν τῶν πονηρῶν καὶ τὴν ἀνταπόδωσιν τῶν ἀγαθῶν. Ἐξ ἄλλων πάλιν χωρίων δηλοῦται ὅτι ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν εἶνε ἢ μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνία (Ματθ. 13,44,45). Ἐξ ὧν τούτων προκύπτει ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι παρούσα ἀλλὰ καὶ μέλλουσα. Παρούσα μὲν ὡς λαβοῦσα ἤδη τὴν ἀρχήν, δμοιάζουσα κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν σπέρρον, ὅστις ριπτόμενος εἰς τὴν γῆν ἀναπτύσσεται. Μέλλουσα δὲ, ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι, δμοιά-

ζουσα κατά τοῦτο πρὸς τὸν σπόρον ὅστις ριπτόμενος εἰς τὴν γῆν ἀναπτύσσεται διὰ τοῦ χρόνου εἰς δένδρον μέγα (Ματθ. 13, 32, 33 Μαρκ. 4, 28).

~~Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων γίνεται δῆλον ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὡς παρούσα εἶνε αὐτὸς ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων. Ἐκ διαφορῶν παραβολῶν, οἷον τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων, ἅτινα ἀνεφύησαν μετὰ τοῦ σίτου (Ματθ. 13, 24), τῆς παραβολῆς τῆς οαγῆνης (Ματθ. 13, 47), καὶ τῆς παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων (Ματθ. 25, 1), ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐμφανίζεται ὡς τι ἐξωτερικὸν καὶ ὁρατὸν, οἱ δὲ πολῖται αὐτῆς, ὡς οὐχὶ πάντες ἀληθῆ τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἐξ ἄλλων ἐπίσης παραβολῶν, ἐν αἷς μέλη τινὰ τῆς βασιλείας κατακρίνονται ὡς ἀνίκανα καὶ ἀνάξια (Λουκ. 12, 47 Ματθ. 25, 30), φαίνεται ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἰς πολλὰ σημεῖα δύναται νὰ ταυτισθῆ μετὰ τὴν ἐπὶ γῆς στρατευομένην ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Καίτοι τὰ ὅρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἐπὶ γῆς ἐκκλησίας εἶνε λίαν δυσδιάκριτα, ἐν τούτοις ἐγγύτερον τῆς ἀληθείας θὰ ἦτο τις, εἰάν ἐλεγεν ὅτι ἡ ἐπὶ γῆς ἐκκλησία εἶνε μᾶλλον τὸ ὄργανον ὅπερ ἀγωνίζεται, ἵνα ἐξαπλώσῃ ἐπὶ τῆς γῆς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.~~

St. Louis Mo. τῆ 18 Ἀπρ. 1927.

Ἀρχιμ. ΘΕΟΦΙΛΟΣ Α. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
(πρώην καθηγητῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Σεμιναρίου «Ἅγιος Ἀθανάσιος»)